

లంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలతోనూ, ఆదేశ వ్యాప్తంగా రూపి నుంచి ముమ్మంగా పానీయం. ప్రస్తుత యేడాది సీజనులో తెలంగాణ వ్యాప్తంగా 68.67 లక్షల ఎకరాల్లో వివిధ పంటలను సాగు చేయనున్నారు. ఈ సీజనులో వరి 51.48 లక్షల ఎకరాల్లో వేస్తే సాగు అంచనా. విడుదలకును కేంద్రం 20.10 లక్షల టన్నుల ఎరువుల రాష్ట్రానికి కేటాయించింది. ఇందులో 10.25లక్షల టన్నుల యూరియా, 1.45 లక్షల టన్నుల డిఎస్, 7 లక్షల టన్నుల కాంప్లెక్స్ ఎరువులు, 65 వేల టన్నుల ఎమ్మిఎస్, 60వేల టన్నుల ఎన్ఎస్ఎస్ ఎరువులు ఉన్నాయి. ఇక సకాలంలో పంట లకు సరైన చివరిపులను సరఫరా చేయడం కేంద్రానికి భారంగా మారింది. పంటఅధికంగా దిగుబడి రావాలని ఎంపికారికే రెండు వినియోగించాల్సి ఉంటే నాలుగు పంటలు చట్టమిస్తారు. దీంతో వ్యవసాయ శాఖ భావిం చేస్తూ భూలూ పంటపే చేయకుండా యావే ద్వారా బహుళ బడిగో చేసుకుంటే ఆస్తామనే విధానం తీసుకొచ్చింది. అదే విధం గా ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వం అంతర్జాతీయ ఒప్పందాల్లో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా రానున్న నాలుగైదే వ్యక్తం యూరియా వాడకు తగ్గి స్థాపని ఒప్పందం చేసుకుంది. దీంతో ఆయా రాష్ట్రాల దళితశాఖ యూరియా విడుదలం గా తగ్గిరా ప్రయత్నాల మొదలు పెట్టాలని ఆదేశించింది. ఈ సేవద్వారానే తెలంగాణ లోని ఆదిరాజావే, జనగామ, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, పెద్దపల్లి జిల్లాల్లో ప్రయాణాత్మక శాఖ వ్యవసాయ శాఖ యావే విధానాన్ని అమలు చేస్తోంది. అయితే సిద్ధాంతాలు, స్వాధీ షోన్ లేనివారు, అవగాహన లేని పలు పురు రైతులు యూరియా యావే తెలియకు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. యూరి యా కొనం కొందరు స్వాధీ షోన్ కొంటున్నా, దాన్ని వినియోగించే సారాంశం పరిశ్రాసం రైతులకు ఉండటం లేదు. జిడిపి విధానం గురించి అక్రమము జరుగుతాయనేది నంది కందం కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు.

పాపం నిగ్గుకలు వచ్చినప్పుడు పోలీస్ అసలు స్వగృహాలు బయట పడకపోయాయి. పోలీస్ అసలు రంగం లేమిటో కూడా అప్పుడు తెలుస్తాయి. మహారాష్ట్రలో ఇప్పుడు కూడా పిన్నపన్ను దృక్పథం అటువంటిదే. తాజాగా జరిగిన మునిసిపల్ కౌన్సిల్, నగర పంచాయతీ ఎన్నికల్లో అధికా మహాయుతి కూటమి విజయం తోకనం ఎగిన వేసింది. అదే సమయంలో విపక్ష మహావికాస్ అసోసియేట్ (ఎమ్మెవీసీ) వాళ్లు తప్పి కన్ను లోట్లా పోయినట్లుంది. మహాయుతి కూటమిలో బిజెపి ఎక్కువ ఆంధ్రప్రదేశ్ వాళ్లే. తేలియాడు తోంది. ఇక తమనం ఏదిరిందో వామో లేరనీ, మిగిలినా ఓ పట్టు పట్టినట్లే భావించింది. మహాయుతిలో మరో రెండు ప్రధాన పక్షాలున్నాయి. మూడో ముఖ్యమంత్రి పిండే నాయకత్వం లోని శివసేన, ఓస్మాల్లీ సీఎం అజితే మరొక నాయకత్వం లోని ఎన్సిపీ. 2024లో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మహాయుతి కూటమి ఘన విజయం సాధించడంతో ఇ కూటమికి పట్టు పగ్గాలు లేకపోయాయి. అంతకు ముందు సీఎం కా ఉన్న పిండే డి.సిఎంగా ఉన్న ఫర్వూషీ స్థానాలు తానుమార్చి ఎన్నికల ఆంధ్రతరం పట్టవీసీ సీఎం అయ్యారు. పూర్వపతుడగుడైన ఫర్వూషీ సీఎం అయ్యాడంటే ఇప్పుడు స్థానిక ఎన్నికల కూడా విజయ ధ్వజం మోగిచాడాయి. అయితే అసెంబ్లీ అక్కడి నుండే మొదలయ్యాయి. అంతకు ముందు సీఎంగా డెవిడరం పోయాయా దిన పిండే అసెంబ్లీ ఎన్నికల తర్వాత కలుగులో ఎలుకలా ఉండిపోవసిన వచ్చింది. తనకు వట్టి సీఎం లేక కావాలని పక్షమంత్రిగా నెరవేరకపోవడంతో వట్టి అవకాశం కల్గి ఆయన ఎదురు చూస్తున్నారు. కూటమిలోని మరో మిత్రపక్షమైన అజితే ఎన్సిపీ కూడా పెద్ద ఓడిపోతుండే చేసినా వాటికి భారీగానే తోకలు పడ్డాయి. తన కుమారునిపై గల అపేక్షి అతోపాటు కారణంగా అజితే బిజెపికి చెప్పినట్లు వివరవలసి వచ్చింది. కానీ పిండేతో పాటు అజితే లో కూడా జడీపీ అసంతోషం పెరిగి కలుగుతున్నాయి. తాజాగా జరిగిన ఎన్నికల్లో మొత్తం 288 సీట్లలో బిజెపికి అత్యధికంగా 132, పిండే శివసేనకు 57, అజితే ఎన్సిపీకి 14 లభించాయి. అంటే మహాయుతికి మొత్తం అత్యధికంగా 235 సీట్లు

రచనలు

ప్రస్తుత రచీ (యాసంగి) పంటలు సాగు చేస్తున్న రైతులకు ముఖ్య యూనియన్ కష్టాలు మొదలయ్యాయి. కేంద్రం సకాలంలో, సరిపడా సరఫరా చేయకుండాపడతే పాలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రణాళికా తోపాటు, దీపమాండ్ ఉన్న జిల్లాలకు కాకుండా, అవసరం లేని జిల్లాకు సరఫరా చేయడం, అవసరం లేని రాష్ట్రాలకు తీరాయించిన యూనియన్ తదితర ఎదుపుల విషయంలో కేంద్రంపై వత్తిడి తెచ్చి తెలంగాణకు తెచ్చింపు కోపడంలో కార్యాచరణ లేకపోవడం పరిశీలించాలి

రైతులకు కష్టాలు తప్పడం లేదు. దీనికి తోడు రాష్ట్రానికి వచ్చిన తర్వాత జిల్లా అవసరాలను బట్టి పంపివేత కాపురత వ్యవసాయం కాపురం. అలా కాకుండా మంత్రలు, ఎమ్మెల్యేలకు బాగాని బట్టి తరలిస్తున్నారు. జరిపి (నానకాల్) పంటలు సాగు చేసిన రైతులకు యూనియన్ దొరకక తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారు. ఇప్పుడు యూనియన్లను అవే పరిస్థితులు పునరావృతం అవుతున్నాయి. ఈ రీతి సీజన్ 10.25 లక్ష మెట్రిక్ టన్నులు యూనియన్ తీరాయింపులు చేయాలని కేంద్రానికి ఇండెంట్ ఇచ్చింది. ఇప్పటివరకు 5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు కూడా సరఫరా కావడం. రాష్ట్రానికి తీరాయించిన 10.40 లక్షల టన్నుల యూనియన్లో 6 లక్షల టన్నులను అక్టోబర్, నవంబర్, డిసెంబర్లో నెలకు 2 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల చొప్పున సరఫరా చేయాలిందిగా కేంద్రానికి రాష్ట్ర సర్కార్ కోరింది. కాని కేంద్రం మాత్రం తీరాయింపులకు అనుగుణంగా సరఫరా చేయడం లేదు. జీబీపి అవకాశం 1.88 లక్షల టన్నుల యూనియన్ సరఫరా అయింది. అంతే యూనియన్ విషయంలో కేంద్రంపై వత్తిడి తేవడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగినంత శ్రద్ధ చూపడం లేదనే ఆరోపణయం రైతుల్లో ఉంది. ఇదే సమయంలో యూనియన్ వినియోగం రాష్ట్రంలో వ్యవసాయేతర వాటికి కూడా మళ్ళిస్తున్నారు. ప్రధానంగా వాటిశ్రామిక అవసరాలు దీజీలలో ఎక్సైజ్ వ్యయం (డిజిఎస్)స్థాయిన్నా, ప్యాక్లలో బోర్ల పంటి వాటి తయారీలో యూనియన్ ముడి పదార్థంగా వాడడంలో దీనికి దీపాండ్ పెరుగుతోంది. అలాగే నల్లజిల్లా,అధిక ధరలు కాబట్టి బక కారణం. నవ్వి దీ ధరల కంటే ఎక్కువకు అమ్మడానికి కొందరు

యూరియ

సిహెచ్ వి వి రఘుబాబు

హీలర్లు, సిండికేట్లు యూరియాను అత్యవసరంగా నిల్వ చేసి, వక్క రాష్ట్రాలకు లేదా పరిశ్రమలకు మళ్లించున్నారు. దీనివల్ల రాష్ట్రంలో పంటలు పండిస్తున్న రైతులకు కొరత ఏర్పడుతుంది. దేశంలోని మిగిలిన రాష్ట్రాల్లో యూరీయా వినియోగం అంతంత మాత్రంగానే ఉంటుంది. దక్షిణాది రాష్ట్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే యూరియా వినియోగంలో తెలంగాణ రెండో స్థానంలో ఉంది. ఇరిఫోలో యూరియా, డిఎపి,

ఎంఓపి, కాంప్లెక్స్, ఎస్ఎంపిసిని అత్యధికంగా కర్మాటక 26.75 లక్షల టన్నులు వినియోగిస్తుండగా, అందులో ఒక్కయూరియా 11.17 లక్షల టన్నులు ఉంది. కర్ణాటక తర్వాత రెండో స్థానంలో ఉన్న తెలంగాణలో ఒక సిజన్లో మొత్తం 23.75 లక్షల టన్నుల ఎరువులు వినియోగిస్తుండగా, అందులో 9.80 లక్షల టన్నులు యూరియా ఉంది. అదే కేరళలో వినియోగించే యూరియా కేవలం 52 వేల టన్నులు మాత్రమే. ఇక ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో 6.22 లక్షల టన్నులు, తమిళనాడులో 4.37 లక్షల టన్నులు, పాండిచ్చేరిలో 6 వేల టన్నుల యూరియా వినియోగిస్తున్నారు. ఇలా దేశంలో సౌత్ జోన్లో 32.15 లక్షల టన్నులు, వెస్ట్లో 61.71 లక్షల టన్నులు, నార్త్లో 67.13 లక్షల టన్నులు, ఈస్ట్లో 22.42 లక్షల టన్నులు, నార్త్ఈస్ట్ జోన్లో 1.98 లక్షల టన్నుల యూరియా వినియోగం జరు

రా కష్టాలు!

గుతోంది. ఎరువుల పరంగా ఎంత కావావేనో దానిపై రాష్ట్రాల నుంచి ఇండెంటీ కేంద్రానికి వెళ్తుంది. దాని ప్రకారం కేంద్రం ప్రణాళిక రాహుందించి రాష్ట్రాలకు ఎరువులు సరఫరా చేస్తుంది. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో యూరియా వినియోగం అంతంత మాత్రంగా ఉన్నా, వాటికి కేటాయింపులు జరపడం సరస్వతారణం. కేంద్రం యూరియా కేటాయింపిన సమయంలో తెలంగాణలో కొరత ఏర్పడినప్పుడు మిగుల రాష్ట్రాల నుండి మళ్ళీ తెలంగాణ రాష్ట్ర సర్కార్ ప్రయత్నిస్తామని ఉంది. అందుకు వ్యవసాయ మంత్రితో సహా, ఆశాజ అధికారులు కేంద్రంపై వత్తిడితేవాల్సి ఉండగా, ఆ దిశగా ప్రయత్నాలు అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నాయి. కేంద్రానికి అందేంత కాటాం అకాం లెజులు రాయడం తప్ప వత్తిడి తేవడంలో తగినంత శ్రద్ధ చూపడం లేదు. గత రాష్ట్రప్రభుత్వ హయాంలో మిగుల రాష్ట్రాల్లోని యూరియా తెలంగాణకు సరఫరా అయ్యేలా కేంద్రంపై పెద్ద ఎత్తున ఒత్తిడి తెచ్చిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. అప్పటి వ్యవసాయ మంత్రి సైతం ఢిల్లీ మకాం చేసి యూరియా రాష్ట్రానికి సరఫరా చేసేలా ప్రయత్నాలు చేసి సఫలీకృతులయ్యారు. కాని ఇప్పుడూ పరిస్థితి కలిసిపోయిందంటారు. కాగా యూరియా రైతులకు యూరియా ఇబ్బందులు ఉండవని రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ తెలుపుతోంది. శ్రీకృష్ణారావు మాత్రం పరిస్థితులు అందుకు భిన్నంగా ఉన్నాయి. యూరియా యూరియా బుక్ చేసుకోవాలని ప్రభుత్వం ప్రసారం చేసినా అది అందివజులు లోకి రాకపోవడంతో చాలా వేళ్లు మళ్ళీ పాత పద్ధతి ద్వారానే సాఫ్టీలీ అడ్వర్టైజ్మంట్ పంపిణీ చేస్తున్నారు. దీంతో యూరియా సాగు చేసిన రైతులు సాఫ్టీలీ పద్ధతు శ్రీకృష్ణా నిల్వలు లేకపోవడంతో పొరుగునే ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వెళ్లి ఢిల్లీ మార్కెట్ లో కొనుగోలు చేయాలి న దుస్థితి ఏర్పడింది. అయితే ఇక్కడి రైతుల అవసరాన్ని గమనించిన అక్కడి వ్యాపారులు ధర పెంచి మరీ

పెనునున్ననార్గర, అదనంగా రూ.500 వెచ్చించి కొనుగోలు చేస్తుండడంతో రైతులపై ఆర్థిక పరుగుతోంది. మరోవక్కు రాష్ట్రంలో యూరియా కోసం అధిక ధరలు అంశనన బాలు పడుతున్నారు. రైతు దినోత్సవం రోజున కూడా రైతులు యూరియా కోసం రోడ్డుకొల్లిన న పరిస్థితి నెలకొన్నది. మహబూబాబాద్ జిల్లా నల్లంపూలపెటలోని రైతు వేదిక వద్ద రైతులు యూరియా కోసం అధిక ధరతో గొడవనన దిగారు. పరంగల్ జిల్లా నెక్కొండలోని సాస్టెలి వద్ద రైతులు బారులు తీరారు. క్యూల్లో తోపులాట జరిగింది. హనుమకొండ జిల్లా కమరాపూర్లో సాస్టెలి వద్ద రైతులు నమూన జబ్బులందు ఉండడంతోఆధార్పై పనికివే చేశారు. మహబూబాబాద్ జిల్లా చిన్నగూడూరులోని నగం మంరికి పనికివే చేశారు. పరంగల్ జిల్లా నంగెం మండలం మొండ్రాయి రైతులుపేదిక వద్ద రైతులు కుంపన్ల కోసంనమూన పడుతుంది. నల్లర్ జిల్లా కడం మండల కేంద్రంలోని గ్రోవూర్ కేంద్రం ఎదుట ప్రధాన రహదారి రెప్పై రైతులు ధర్నా చేపట్టారు. నీరిగి జిల్లా పీర్నపల్లిలోని పీసీసీఎన్ వద్ద రైతులు బారులు తీరారు. యూరియా రోడ్ వచ్చిం దన్న విషయం తెలియడంతో చుట్టు పక్కల గ్రామాలకు చెందిన రైతులు వందలాదిగా ఉదయమే తరవచవ్వారు.900ఎలల రుగా 350మందికి రెండు నుంచి ఐదు బస్తాల వరకు అందజేశారు. చాలామందికి అందపాపడడంతో ఆననాం వ్యక్తచేశారు. ఈ నెల 25న యూరియా పనికివేనన కావ్యంపై రైతులు మహబూబాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలో అంశనన చేపట్టడంతో ఉద్రిక్తనెలకొంది. మహబూబాబాద్-తొర్రూర్ ప్రధాన రహదారిని దిగ్గిరింపిది ట్రాఫిక్ పూర్తిగా స్తలించింది. రాత్రి నుండి నహా కారు నంపుం వద్ద గుమికూడి, యూరియా కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. పనికివేనన స్పష్టత లేకపోవడంతో,వారు కార్యాలయం వెలుపల చలతో గడిచారు. తమవంతు గుర్తుగా తమ పాదరక్తలను క్యూల్లో ఉంచి, రాత్రంతా మంటలు వేసుకుని తమ తీవ్రప్రతిఘటన కోడుమకునే ప్రయత్నం చేశారు. కామరెడ్డి జిల్లా కాకాపూర్లో యూరియా కోతల ఏర్పడింది. సాస్టెలి గోదాడు 444బస్తాల యూరియా వచ్చింపనన నమూనారంతో రైతులు వేకువజానా నుండి చెప్పలను క్యూల్లో బెట్టి నెల్లు న్నారు. జబ్బులికైనా రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ యూరియా తదితర ఎరువులను కేటాయింపులకు మించి సాధించడంలో కేంద్రంపై పెద్ద ఎత్తున వత్తిడి తేచాల్సి ఉంది. ●

హామిల్ట్
గత వారంలో మేల వై టెలివ్యూవ్

పాపం నిగ్గుకలు వచ్చినప్పుడు పోలీస్ అసలు స్వగృహాలు బయట పడకపోయాయి. పోలీస్ అసలు రంగం లేమిటో కూడా అప్పుడు తెలుస్తాయి. మహారాష్ట్రలో ఇప్పుడు కూడా పిన్నపన్ను దృక్పథం అటువంటిదే. తాజాగా జరిగిన మునిసిపల్ కౌన్సిల్, నగర పంచాయతీ ఎన్నికల్లో అధికా మహాయుతి కూటమి విజయం తోకనం ఎగిన వేసింది. అదే సమయంలో విపక్ష మహావికాస్ అసోసియేట్ (ఎమ్మెవీసీ) వాళ్లు తప్పి కన్ను లోట్లా పోయినట్లుంది. మహాయుతి కూటమిలో బిజెపి ఎక్కువ ఆంధ్రప్రదేశ్ వాళ్లే. తేలియాడు తోంది. ఇక తమనం ఏదిరిందో వామో లేరనీ, మిగిలిన వాళ్లనం ఓ పట్టు పట్టించుకోవాలి. మహాయుతిలో మరో రెండు ప్రధాన పక్షాలున్నాయి. మూడో ముఖ్యమంత్రి పిండి నాయకత్వం లోని శివసేన, ఓస్మాల్లీ సీఎం అజితే మరొక నాయకత్వం లోని ఎన్సిపీ. 2024లో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మహాయుతి కూటమి ఘన విజయం సాధించడంతో ఇ కూటమికి పట్టు పగ్గాలు లేకపోయాయి. అంతకు ముందు సీఎం కా ఉన్న పిండి డి.సిఎంగా ఉన్న ఫర్వూషి స్థానాలు తానుమార్చి ఎన్నికల ఆంధ్రతరం పట్టవీరి సీఎం అయ్యారు. పూర్వపతుడగుడైన ఫర్వూషి సీఎం అయ్యారంటే ఇప్పుడు స్థానిక ఎన్నికల కూడా విజయ ధ్వజం మోగిచాం. అయితే అసెంబ్లీ అక్కడి నుండే మొదలయ్యాయి. అంతకు ముందు సీఎంగా డెవిడరం పోయాయా దిన పిండి అసెంబ్లీ ఎన్నికల తర్వాత కలుగులో ఎలుకలా ఉండిపోవసిన వచ్చింది. తనకు వట్టి సీఎం లేక కావాలని పక్షమంత్రిగా నెరవేరకపోవడంతో వట్టి అవకాశం కల్గి ఆయన ఎదురు చూస్తున్నారు. కూటమిలోని మరో మిత్రపక్షమైన అజితే ఎన్సిపీ కూడా పెద్ద ఓడిపోతుండే చేసినా వాటికి భారానినే తోకలు పడ్డాయి. తన కుమారునిపై గల అపేక్షి ఆరోపణలు కారణంగా అజితే బిజెపి చెప్పినట్లు వివరవలసి వచ్చింది. కానీ పిండితో పాటు అజితే లో కూడా జటీవలనం అంతర్భుజి నెగుల కలగలుతున్నాయి. తాజాగా జరిగిన ఎన్నికల్లో మొత్తం 288 సీట్లలో బిజెపికి అత్యధికంగా 132, పిండి శివసేనకు 57, అజితే ఎన్సిపీకి 14 లభించాయి. అంటే మహాయుతికి మొత్తం అత్యధికంగా 235 సీట్లు

‘బాపూబలి’ ఎవరో!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

చెక్కూలు. అదే ఎన్నికల్లో ఎమ్మీఎల్సీగా ఉద్దేవ్ శివసేనకు 20 సీట్లు మాత్రమే రాగా, కాంగ్రెస్ కు 16, పవార్ ఎన్నికల్లో 10 సీట్లు మాత్రం లభించాయి. అంతే మహారాష్ట్రలో కూడా ప్రతి పక్షమన్నది సోదీలోకి లేకుండా పోయింది. కాతాజా జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో మహారాష్ట్రలో కూటమి మూడోనా రెండు వంతుల విజయాలతో క్రైస్తవం చేసుకుంది. బిజెపి సొంతంగా 207 సీట్లలో నెగ్గి 68 సీట్లను పట్టించిన ప్రజాదీనంగా, అధికార కూటమిలోపిండి శివసేన 53, ఆజీత్ ఎన్నికే 37 సీట్లు గెలిచాయి. విపక్ష ఎమ్మీఎ 44 స్థానాలకు మాత్రమే పరిమితమైంది. అటు ఆసెంబ్లీ, ఇటు స్థానిక ఎన్నికల్లో అద కత్తికడలో పోక చెక్కూల నగరీందీ కాంగ్రెస్

అక్కడే. ఒకప్పుడు రాష్ట్రంలో చక్రం తిప్పిన కాంగ్రెస్ కు ఇప్పుడు వేగవంతం లేకీందీ స్థానాలు మాత్రమే రావడం ‘ఇండియా’ కూటమి లో ఆ స్థానాన్ని స్థానమేమో తెలియజేస్తోంది. 2017లో శివసేన జరిగిన స్థానిక ఎన్నికల కంటే బిజెపి పోటీగా రాష్ట్రంలో అనేక రెట్లు మెరుగుపడినట్లు అర్థమవుతుంది. అయితే జనవరి 15న జరిగినన్న మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలో ఇప్పుడు మహారాష్ట్రలోకి కూడా సవాళ్లగా మారుతున్నాయి. ఎన్నికల్లో తమ పోటీని మెరుగుపడడంతో బుబ్బామన్నంబయి కార్పొరేషన్ లోని 227 సీట్లలో బిజెపి సగ్గుంగా పోటీ చేయాలని నిర్ణయంగా ఉంటుంది. ముంబయి కార్పొరేషన్లో 50 సీట్లు మాత్రమే పిండి శివసేనకు ఇవ్వాలని బిజెపి నిర్ణయించడంతో పిండి సీట్ల పోరుదామహారాష్ట్ర. దేశవశం తాము విడిగా అన్ని సీట్లకు పోటీ

చేస్తామనే దశకు వచ్చారు. వివాదం ఊసర వైల్లె కాకముందే బిజెపి అధిష్టానం కలుగజేసు కొని పిండికు ఇప్పుడలచిన సీట్లును 50 నుంచి 78కి పెంచారు. మరో శివసేన పక్షానికీ నాయకత్వం వహిస్తున్న ఉద్దేవ్ భారత్ సోదరుడైన రాజ్ భారత్తో చేతులు కలిపిందో మహారాష్ట్రలో కూడా అదీ కదలిక తేల్చింది. పిండి వైల్లె ఉద్దేవ్తో చేతులు కలిపిందే పరిస్థితి మళ్లీ తారు మారవుతుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వంలో మార్పు లేకపోయి నా ముంబయి, పుణే వంటి పెద్ద కార్పొరేషన్లలో మహారాష్ట్ర జాతకం మారి పోతుంది. అలా జరగకూడదని భావించారేమో! బివరికి 78 సీట్లు పిండి శివసేనకు ఇవ్వడానికి బిజెపి అంగీకరించింది. ఒప్పుదంలో భాగంగా మైసూరిటీలు ఎక్కడా ఉన్న సీట్లలో పోటీ చేయడానికి అజీత్ ఎన్నికే అంగీకరించడంతో పట్టించిన ప్రస్తుతానికి గ్రేజుకొట్టే కనీసం నన్ను. అయితే పిండి, ఆజీత్ నుంచి మహారాష్ట్ర ముంబయి ముందు ముప్పు తప్పకపోవచ్చు. ముంబయి నహ రాష్ట్రంలోని 29 కార్పొరేషన్లకు జనవరి 15న జరిగే ఎన్నికలు అన్ని పార్టీలకు కూడా చాలా కీలకం. తన నాయకత్వంలోని శివసేన కార్పొరేషన్ల ఎన్నికల్లో విజయం సాధించే అవకాశం ఉద్దేవ్ భారత్ కూడా ముందుకు కదులుతున్నారు. గతవారం రాజ్ భారత్తో చేతులు కలపడం దానిలో భాగమే. మార్పు 20 సంవత్సరాల తరువాత ఈ ‘అపూర్వ సహోదరులు’ ఇద్దరూ చేతులు కలపడంతో మహారాష్ట్రలో కూడా వ్యూహాలు పడునిక్కాయి. స్థానిక ఎన్నికలకు కూడా ఆసెంబ్లీ స్థాయిలో పార్టీల ప్రతిష్టాత్మకంగా భావించడంతో ఊహించలేనంత ప్రాధాన్యం పొందుతుంది. ప్రచారం కూడా ఆసెంబ్లీ ఎన్నికలకు మించి జరుగుతోంది. కొన్ని పార్టీలు ఓటమిని వినోదంగానే హామీగా కూడా ఇస్తున్నాయి. అయితే వినోది ఏం జరుగుతుందన్నది చూడాలి. తీరుమైన పోటీ ఉన్న ముంబయిలో అసలు ‘బాపూబలి’ ఎవరో సంక్రాంతి తర్వాత తెలుతుంది. ●

పాపం నతో అబ్బడుకుతున్న బంగారడేతో కేరేటోర ప్రభుత్వం ఎట్టకేలకు ఎన్నికలను ప్రకటించడంతో ఇప్పుడు ఎన్నికలు స్పష్టంగా జరుగుతాయో అన్న ప్రశ్న బంగారడే వక్రస్పృహతో ప్రజలకు అంతరిణంగా ఒకే ఒక్క నాయకుడు కనిపిస్తున్నాడు. అదే మాజీ ప్రధాని బంగారడే నేషనల్ పార్టీ అధినేత్ని మాజీ ప్రధాని ఖిలాద జియూ కుమారుడు తారితో రహమాను. 17 ఏళ్లపాటు లండన్లోనే ఆశ్రయం పొందిన రెహమాను ఎట్టకేలకు స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చాడు. అందరూ ఊహించుకోవడం అపూర్వస్థానంతం అందించింది బంగారడే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం ఏర్పాటు తన వద్దప్రజాశిక్షలనూయిని, బంగారడే పవరికి మోకరిస్తున్నాడు. బంగారడేకినే వర్ణిస్తున్న చిన్న పిన్నిగా పిలువబడే తారితో రహమాను మాజీ అధ్యక్షుడు జియూపురే రెహమాను పెద్దకుమారుడు. బిన్నీలో సీనియర్ వైస్చైర్మన్ సీనియర్ జాయింట్ సెక్రటరీ వంటి వ్యవస్థలు నిర్వహించిన తారితో ఇప్పుడు తల్లి బిన్నీ దాని తీవ్ర అనారోగ్యంతో సతమతం అవుతుండటంతో పార్టీ బాధ్యతలు అన్నీ ఆయనో చూసుకుంటున్నాడు. బంగార మిమ్మల్ని యుద్ధంలో తారినను ఆయన తల్లి ఖిలాద, ఇతర మత్తం కుటుంబ సభ్యులందరితోనూ అరెస్టుపెసారు. యుద్ధభైరిలో అతిపెన్ను వస్తున్నట్లా అనాడు తారితో పేరు పొందాడు. బిన్నీని జనరల్ సభ్యుడుగా కొంది స్థాయిక కాల్చి కలు, మద్దతుదారులను సమీపంలో హావేం అనాడే ప్రభుత్వాన్ని కూల్చడంలో కీలకంగా పాడే సాగారు. 1991లో ఖిలాద బంగారడేకు మొదటి మహిళా ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తారితో దేశవ్యాప్త ప్రచారం నిర్వహించే పార్టీని మరింత చైతన్యపరచాడు. అనామిల్లిగ్ డ్యాలిలో గ్రేనేడ్ దాడి జరిగిన నంపుటలో తారితో పేరు తెరపైకి వచ్చింది. తదనంతర చరిత్రామాల్లో సైనిక మద్దతుతో ఎగ్గుడిన ప్రభుత్వంలో అవినీతి వ్యతిరేక చర్యల్ని భాగంగా తారితో రహమాను అరెస్టు అయి హింసకు కూడా గురయ్యాడు. గ్రేనేడ్ దాడి నంపుటలో తారితోపాటు 18 మందికి జీవిత ఖైదు వడింది. రెహమాను భారీ అవినీతిలో వందల మిలియన్ల డాలర్ల నంపాడించడాన్ని

[illegible]

ధ్వన్యనుకరణ సమ్రాట్ పద్మశ్రీ డా.నేరెళ్ళ

డా.ఎ.రాజు

శ్రీవివేకానందదు దిశాగోరి ఇచ్చిన ఉపన్యాసంతో ప్రపంచం ఆశ్చర్య పోయి భారతదేశపు సంస్కృతిని మెచ్చుకుంది. శ్రీ రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ ప్రతిభను మెచ్చుకుని ప్రపంచంలోని గొప్ప బహుమతి నోబల్ ప్రైజ్‌ని ఆ మహాసభాపదవీశ్రీచ్చింది ప్రపంచం. అదే కోవలో బక్కరావు సమితిలో భారత దేశం తరపున మిమిక్రీ ట్రోఫామ్ ఇచ్చిన పక్షక ప్రతిభామూర్తి ధ్వన్యనుకరణ సాహుల్ శీర్షి వచ్చితి డా.నేరేళ్ళు వేణుమాధవ్‌గారు. పురాణకాండ నుంచి భారతదేశంలో మిమిక్రీ ధ్వన్యనుకరణ కళ ఉంది. నాక్షాం కావాలా? రామాయణం చదవండి. సీతమ్మ కోరక తీర్పుడం కోసం మూయలేది వెంటటెండి శ్రీరామచంద్రుడు తరుమాటున్నప్పుడు మూయలేది రూపంతో ఉన్న మరీమందు బాణంబిగిలి పో అట్లైతే హా సితా! అంటూ శ్రీరామచంద్రుడు ఆర్తనాదం చేసినట్లుగా రామాయణంలో వాల్మీకి మహర్షి వ్రాసారు. అంటే ఆ శ్రీరాముగం! కాలంలో కూడా మిమిక్రీ ధ్వన్యనుకరణ కళ ఉంది. అంటే ప్రాచీనకాలం కళకు సగౌరవంనుందివి భారతీయ కళకు విశ్వవ్యాప్తమైన కీర్తిని కల్పించింది వచ్చితి డా.నేరేళ్ళు వేణుమాధవ్. పాతాళాశ్రయిని సినీమూలో మూర్తి కువ వన్నె.వి.రంగం రావు చేతిలో జలా అనగానే ఆలా అనేక పన్నులు పుడతాయి మనం అలంకర మనానా. అది అబద్ధం, నిజంగా జరగదు. కానీ మనకి గొంతులోంచి వచ్చే శబ్దంతో రకరకా ధ్వనాలు బలికించవచ్చు. కనిపించే శబ్దం నుంచి వినిపించే అబద్ధక నాదాలు కూతల రాగం, సంగీతం, కారు చుర్రు, రైలు కాలేజీ, గాలివాన, పిడుగు పడుట, గుళ్ళుపు డెక్కల శబ్దాలు ఇంకా ఎన్నో

ఎన్నో వర్షాలవొప్పు, పుట్టుకతోనే ప్రతి శిశువుకు మిమిక్రీ కళవచ్చు. ఆశ్చర్యపోకండి! తెలుగు రాష్ట్రాల్లో పుట్టిన పిల్లల తెలుగు భాషని, ఉత్తర భారతం పిల్లల హిందీ వాది అన్న నేర్పు కంటాన్నా? ఎందుకు నేర్పుకుంటాన్నా? తల్లిదండ్రులు ను అనుకరణపడం వల్లనే. మళ్ళీ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ, రాయల సీమ, కోస్తాంధ్ర ప్రాంతాల యూరూపీ వేరు. ఆసలు భాష పేర్లకు వర్ణం ముందు ఆదిమహిమ వేరుకు వెళ్ళి నన్నుడు జంతు పేర్లను పట్టుకోవడం కోసం వాటి కూత లను, ఆలపించు ను అనుకరించేవారని చరిత్ర పరిశోధకులు నిర్ధారితకొనారు. ఈ అనుకరణ మిమిక్రీ కళకు మూల సూత్రం. ఇదివరకే అనుకరణ రూపాన్నివారు హాస్యభార తాల్లో అనుకరణకు నుబందించిన ఘట్టలు ఉన్నాయి. ధ్వన్యనుకరణ కళను మిమిక్రీ అనే పర్షియన్ బహుళ పదవర్ణం హిందీది. మిమిక్రీ అనే పదానికి ఆర్యుని నిఘంటువు ప్రకారం అనుకరించు, అనుకరణం, హాస్యము అని అర్థం. ఎగతాళి, పరి హాసము, గేలి, ఆపహాస్యము, ఒకటి హుని ఆ ప్రకారం చేయి, పోనీనట్లు చేయి, అను కరిచి నే నివ్వించు అనేవి పర్యాయ పదాలు. కాలానుగుణం గా ప్రజల ఆనందమును మార్చుకుంటాయి. ఆ ఆధిపత్యం అనుగుణంగా కళలో కొత్తకొత్త మార్పులు చేబోచేసుకుంటా యి. మిమిక్రీ కళ కూడా ఇందుకు భిన్నమయింది కాదు. ప్రతి కళ ముఖ్యోద్దేశం ఆనందం కలిగించడం. ధ్వన్యను కరణ (మిమిక్రీ) కళలో అది మరలతే ఆదికంగా వీనిస్తుంది. ఈ కళను గ్రామస్థాయి వేదికల నుంచి అంతర్జాతీయ వేదికల స్థాయికి చేర్చింది మార్తల ప్రపంచ ప్రఖ్యాతాదిని సీమిక్రీ నాటాల్లో, ఆధునిక మిమిక్రీ కళ రూపమూడు పవర్ఫుల్ డా.నెర్రెళ్ళ వేణుమధువ్వి. ఈ కళను లోకగుర్వల కళగా తీర్చిదిద్ది గ్రామాల్లో పట్టణాల్లో విరివిగా ప్రదర్శన

జనగణమేగాళ ఈ కళకు గృహరి కలిపినిది కూడా ఆయనే. డా॥ నరేళ్ళ వేణుమాధవ్ డిప్యూటీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వరంగల్ జిల్లా, మల్లేవాడలో 28 డిసెంబరు 1932లో శ్రీ నరేళ్ళ శ్రీహరి, శ్రీమతి నరేళ్ళ శ్రీమతి దంపతులకు జన్మించారు. తండ్రి ప్రముఖ వ్యాపారేత్త. వారి ఇంటికి ఈ రోజుల్లో ఎందరో ప్రముఖులు, సాహితీ వేత్తలు వచ్చేవారు. వారి ప్రథావంసే నరేళ్ళ వేణుమాధవ్ పై పడింది. వేణుమాధవ్ సీనిమిడవ యేట అళ్ళ తల్లిదండ్రుల వద్ద ఉర్దూరాజ్యానం చేశారు. నాన్యూరి వద్ద ఇంగ్లీషు, డిర్టు నర్సే కున్నారు. కొంతకాలం డ్రైవేటుగా పనిచే గవర్నమెంటు స్కూల్లో చేశారు. ఆ కాలంలో వర్తన బిత్తూరు నాగయ్యగారి గృహలక్ష్మి, పండితమాతరి, దేవత, స్వర్గ సేమ, పొతన, వేమన సీనిమాలు చూసి నాగయ్యగారి మీద అభిమానం పెంచుకున్నారు. ఇవేశాకుండా మేమారి గగ్గయ్య, మాధవ్ వేత్త వెంకట్రామయ్యగారు నటించిన సీనిమాలు చూసి, ఇంటికిరావీ ఆ సీనిమాలోని పాతలు ను, పదాలైన యథాతథంగా అనుకరించి చూపేవారు. ఏవీవీ (ఆంధ్ర విద్యాపిఠిని) హై స్కూల్లో చదువుతున్నప్పుడు హరి రాధాకృష్ణ మూర్తిగారి శిష్యులందరికీ బిలకపర్తి అక్షిపనరసింహం ప్రసాదగారి నటింపడం ద్వారా గృహస్థుల జీవితానికి శ్రీకారం చుట్టారు. 1951లో మేల్కట్టలేపనే

[illegible]

రంలో వచ్చుటే పురస్కారంతో నన్యసినివింది. మిమిక్రీ కళకు పితామహుడని, ఆయన కళాప్రపూర్ణ వచ్చుటే డాక్టర్ నేతల్ వేణుమాధవ్. అందుకంటే ఆనాడు ఎంతో 20వ శతాబ్దం తొలితరం సినిమీ ఆరు ఏడు దశాబ్దాల వరకూ ప్రచారం సాధనాల ఉచ్చుటే అంతగాలేదు. టివి ఛానళ్లు, రిజ్ట్రలం (ఇంటర్నెట్) ప్రచారం ఇంకా విస్తరించలేదు. ఆనాడు పుష్పల ఆ కాలం ప్రజలకు సినీమూలు, నాటికలు, నాటకాలు, పాటల వరకలూ, ఇతర రంగపు కళలే ముఖ్య వివేద సాధనాలుగా ఉండేవి. దాంతోబాటు కొత్తగా విక సిందిన మిమిక్రీ కళ వచ్చి వారికి వివరితమైన ముచ్చడం ఏర్పడింది. దానికోసం మిమిక్రీ కళాకారుల సంఖ్య వరిమితంగా ఉండని, ఉన్న కళాకారుల అలాంటి ఒకరితో ఒకరికి సంబంధం లేకుండా వైవిధ్య భరితంగా ఉండడంకూడా మిమిక్రీ కళ బహుళ ప్రజాకరణ భాందవసిని కళాప్రపంచం. తాను రాణిందిన మిమిక్రీ రంగంలో ఇతర ఔత్సాహిక మిమిక్రీ కళాకారులకు ఉదాహరణలే వేదంగా అయి ఈ కళలో రాణించాలంటే ఇది పుష్పకళతోనే మిమిక్రీ కళ అబ్బుతుంటే అభిమాన భాగ్యుడనిగా డా.నేరేళ్లు వేణుమాధవ్ కృషిని ముందరాబాదిలోనే విధిల్లి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో(ప్రస్తుతం నరసరం ప్రతాపరెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం) డా.కె.వి.రమణాచారి (ప్రస్తుతం రిజిస్ట్రే ఎఎస్ఎస్) ప్రోత్సాహంతో మిమిక్రీలో విప్లవం ఇవే మిమిక్రీ కార్కుకు సినీబహు రూపాందింది 1999వ (25నంవత్తూ వారి శ్రీకళ సంవత్సరం) ప్రవేశకాబిడను.నేను వచ్చుటే డా. కీశ్ వేణుమాధవ్ గారి జయంతి సందర్భంగా వారు కలలుగన మిమిక్రీ కార్కు మరో 25నంవత్తూ వారి ఆశీస్సులు సినీరాంగాల నాతులందరి తెలియజేసినప్పటివో ప్రారంభించి డిప్యూటు ఇవే మిమిక్రీ కార్కు నిర్వహణాబ్ధిని డా.నేరేళ్లుకే మాధవ్ గారికి అంకితం ఇవ్వడమే నిజమైన ఘన నివాళి.

